

Dosarul nr. 2ra-322/2022
2-20095332-01-2ra-25032022

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (A. Mocanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru)

Î N C H E I E R E

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ana Lisnic, reprezentată de avocatul Olesea Negru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Radu Lisnic împotriva Anei Lisnic cu privire la desfacerea căsătoriei și,

acțiunea reconvențională depusă de Ana Lisnic împotriva lui Radu Lisnic, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Anenii Noi cu privire la determinarea domiciliului și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 07 august 2020, Radu Lisnic, reprezentat de avocatul Dina Potereanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Lisnic cu privire la desfacerea căsătoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 24 aprilie 2012 a înregistrat căsătoria cu Lisnic Ana, eveniment trecut în actele de stare civilă cu nr. 4, în acest sens fiind eliberat certificatul de căsătorie seria CS-V nr. 0994840.

Din căsătorie s-au născut doi copii, Xxxx, născut la xxxx și Xxxx, născut la xxxx.

A susținut că din cauza incompatibilității caracterelor și a viziunilor contrare, viața conjugală a eșuat, iar căsătoria purtând doar un caracter formal, respectiv menținerea familiei este inoportună, nefiind posibilă împăcarea.

La 18 august 2020, Ana Lisnic, reprezentată de avocatul Olesea Negru, a depus cerere reconvențională împotriva lui Radu Lisnic, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Anenii Noi cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori Xxxx, născut la xxxx și Xxxx, născut la xxxx împreună cu mama Lisnic Ana, încasarea de la Radu Lisnic în folosul Anei Lisnic a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din salariul și/sau din alte venituri,

începând cu data depunerii cererii și până la atingerea de către copii a vârstei majoratului și încasarea de la Lisnic Radu a cheltuielilor de judecată rezultate din prezentul proces civil (f.d. 16-17).

În motivarea acțiunii reconvenționale, a invocat că Radu Lisnic a abandonat familia, plecând peste hotarele Republicii Moldova, nu contribuie la susținerea materială a copiilor și nici nu manifestă interes în asigurarea necesităților curente de întreținere a copiilor comuni.

A precizat că copiii locuiesc în satul Xxxx, raionul xxxx și se află doar la întreținerea sa, iar tatăl nu a obiectat referitor la domiciliul copiilor și astfel consideră că domiciliul acestora urmează a fi determinat cu mama.

Prin hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis integral acțiunea inițială înaintată de Radu Lisnic și s-a admis parțial acțiunea reconvențională înaintată de Ana Lisnic.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Radu Lisnic și Ana Lisnic, înregistrată de Primăria sat. Xxxx, r-nul. xxx la data de 24 aprilie 2012, actul de căsătorie nr. 4.

S-a determinat domiciliul copiilor minori Xxxx, născut la xxxx și Xxxx, născut la xxxx, cu mama acestora, Ana Lisnic.

S-a încasat de la Radu Lisnic în beneficiul Anei Lisnic pensia de întreținere a copiilor minori Xxxx, născut la xxxx și Xxxx, născut la xxxx, în mărime de câte 2 000 de lei pentru fiecare copil începând cu data de 17 august 2020, până la atingerea majoratului acestora.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Radu Lisnic și Ana Lisnic taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 1000 %, ce constituie 200 de lei, câte 100 de lei pentru fiecare.

S-a încasat de la Radu Lisnic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1440 de lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere.

Prin decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Ana Lisnic, reprezentată de avocatul Olesea Negru, și s-a menținut hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, hotărârea primei instanțe în partea contestată este întemeiată și legală.

A stabilit că, conform informației Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență a constituit pentru anul 2020, pentru un copil în vârstă de 7-17 ani, total pe țară 2031,70 de lei (www.statistica.md).

Respectiv, instanța de apel a considerat justă soluția primei instanțe cu privire la necesitatea încasării din contul lui Radu Lisnic a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 2 000 de lei, lunar, pentru fiecare copil. Or, suma de 2 031,70 de lei care reprezintă cuantumul minim pentru existență urmează a fi împărțită ambilor părinți și nu se impune a fi asigurată doar de una din părți, iar instanța a stabilit pensia de întreținere pentru un părinte în mărime de 2 000 de lei adică cu mult peste minimul de existență (pentru ambii părinți sarcina întreținerii ar constitui 4 000 de lei în total pentru un copil).

Instanța de apel a specificat că prevederile art. 76 alin. (1) din Codul familiei prevăd expres că instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar, atunci când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu

are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți.

Sub acest aspect, instanța de apel a stabilit că potrivit certificatului eliberat de Phoenix United, Radu Lisnic a fost angajat la Phoenix United la 10 ianuarie 2019, însă din cauza pandemiei COVID, acesta a fost concediat temporar din 03 ianuarie 2020, nefiind cert momentul reangajării sale în muncă, fiind invocat că termenul reangajării este estimat la 03 ianuarie 2021, însă acest termen poate fi redus sau extins (f.d. 30).

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la faptul că la materialele cauzei nu au fost administrate probe justificative care să confirme că Radu Lisnic este angajat în muncă și că acesta are un salariu stabil, sau care ar fi cuantumul acestui salariu/venit.

Totodată, pe lângă copii Xxx și Xxx, pentru care reclamanta a solicitat încasarea pensiei de întreținere, Radu Lisnic mai are un copil, care de asemenea necesită întreținere (f.d. 31).

Prin urmare, în condițiile în care nu a fost demonstrat faptul că Radu Lisnic este în prezent angajat în muncă și are un venit stabil, iar acesta mai are la întreținere încă un copil, prima instanță corect a determinat cuantumul pensiei de întreținere într-o cotă lunară fixă, de 2 000 de lei pentru fiecare copil.

La 20 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Ana Lisnic, reprezentată de avocatul Olesea Negru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești în partea respingerii pretențiilor din acțiunea reconvențională cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea și nu a cercetat circumstanțele și probele cauzei și nu a dat apreciere argumentelor apelantului.

A menționat că, instanța de apel și-a întemeiat soluția în baza certificatului eliberat de Phoenix United, potrivit căruia Radu Lisnic a fost angajat la Phoenix United la 10 ianuarie 2019, însă din cauza pandemiei COVID, acesta a fost concediat temporar din 03 ianuarie 2020, nefiind cert momentul reangajării sale în muncă, fiind invocat că termenul reangajării este estimat la 03 ianuarie 2021, însă acest termen poate fi redus sau extins (f.d.30). Astfel, dacă instanța de apel constată corectitudinea aplicării prevederilor art. 76 din Codul familiei, atunci rezultă că la data pronunțării hotărârii recurate deja erau întrunite condițiile pentru determinarea cuantumului pensiei de întreținere în conformitate cu prevederile art. 75 din Codul familiei.

A susținut că, careva întreruperi în activitatea de muncă pe perioada pandemiei Radu Lisnic nu a avut. Conform specialității sale și funcției deținute, aceasta presupune muncă de la distanță și evident că informația prezentată de către intimat a fost doar în scopul de a evita plata pentru întreținerea copiilor minori.

La 25 martie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatilor copia cererii de recurs depusă de către Ana Lisnic, reprezentată de avocatul Olesea Negru, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 93).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 09 noiembrie 2021.

La data de 29 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d. 83) a expediat în adresa participanților la proces decizia motivată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 20 februarie 2022, astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Ana Lisnic, reprezentată de avocatul Olesea Negru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ana Lisnic, reprezentată de avocatul Olesea Negru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh